

Levering van chemische grondstoffen aan Syrië

[Do. 19.04.2018 – 15.25 uur - vragen P2760 tot 2765]

HET PARLEMENT STELT VRAGEN

Verscheidene parlementsleden hebben de regering een vraag gesteld over de uitvoer naar Syrië van stoffen die gebruikt kunnen worden voor de productie van chemische wapens.

Benoît Hellings (Ecolo-Groen) heeft drie ministers in het verleden al een vraag gesteld over de Belgische bedrijven die actief zijn in Syrië. De regering heeft niets ondernomen om de export van die bedrijven naar Syrië te verhinderen.

Georges Dallemagne (cdH) merkt op dat België de VN informatie bezorgt over de export van illegale producten, maar dat de regering beweert dat ze niet op de hoogte was van de levering van de drie Belgische chemische bedrijven. Waarom wordt er geen actie ondernomen? Hoe komt het dat België het enige Europese land is dat de export naar Syrië niet heeft stopgezet na de afkondiging van het internationale embargo in 2013?

Olivier Maingain (D&F) wijst erop dat de regering de internationale geloofwaardigheid van België op het spel zet. Hij vraagt om een gedetailleerd chronologisch overzicht van het optreden van de Belgische douane en van de maatregelen die genomen werden nadat de feiten bekend raakten, alsmede een overzicht van de geleverde stoffen en informatie over de exportketen en de eindbestemming.

Stéphane Crusnière (PS) betwijfelt dat de Belgische bedrijven in kwestie niet wisten dat hun producten voor militaire doeleinden konden worden gebruikt. Hebben ze een exportvergunning aangevraagd en hoe is men die handel op het spoor gekomen? Werden er instructies gegeven om de naleving van het embargo af te dwingen en heeft de douane een fout gemaakt?

Vincent Van Peteghem (CD&V) merkt op dat de douane niet zou hebben vermeld dat er een exportvergunning moet worden aangevraagd voor producten die naar Syrië geëxporteerd worden en vraagt zich af of de administratie fouten heeft gemaakt.

Luk Van Biesen (OpenVLD) betreurt het gebrek aan communicatie tussen de Vlaamse diensten voor de controle op de export en de Belgische douanediens en vraagt hoe de gegevensuitwisseling kan worden verbeterd, en wil voorts weten waarom de douane niet gereageerd heeft toen die stoffen werden verzonden. Hij vraagt tot slot of de bedrijven op de hoogte werden gebracht van de Europese beslissing van 2013.

ANTWOORD VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Minister Jan Jambon antwoordt dat het product in kwestie, isopropanol, een zeer brede waaier aan toepassingen kent en niet op de lijsten van de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens staat. De Europese Raad heeft in juli 2013 een vergunningsplicht ingevoerd voor de uitvoer van isopropanol met een zuiverheidsgehalte van 95 procent of meer, en de Gewesten zijn bevoegd voor de toekenning van de exportvergunningen.

De minister zegt dat de douane controles uitvoert en drie bedrijven vervolgt voor de correctionele rechtbank in Antwerpen wegens het afleggen van valse verklaringen, aangezien het product zonder vergunning werd geëxporteerd. De procedure voor de rechtbank start op 15 mei en hij wacht de conclusies van de rechtbank af. De douane maakt ook een analyse van de feiten. De minister verbindt er zich toe het Parlement op de hoogte te houden van de evoluties in het dossier.

HET PARLEMENT KRIJGT HET LAATSTE WOORD

De sprekers betreuren het technisch-administratieve antwoord van de minister, waardoor de kernvraag van het debat, meer bepaald de mogelijke betrokkenheid van België bij de productie van chemische wapens voor aanvallen tegen Syrische burgers, wordt omzeild.

Benoît Hellings roept de regering op te reageren, opdat de mensenrechten zouden primeren op de economische belangen.

Georges Dallemagne vindt het vreemd dat België niet, net als de andere Europese landen, de export stopzet en betreurt dat de minister van Buitenlandse Zaken, die er prat op gaat het gebruik van gifgas in de wereld te bestrijden, de export van die producten naar Syrië niet heeft kunnen verhinderen.

Olivier Maingain vindt dat de minister zijn vraag betreffende het chronologisch overzicht en het verloop van de feiten niet heeft beantwoord. Zo een ernstige situatie vereist een politieke respons, en de verantwoordelijkheden moeten worden geïdentificeerd.

Stéphane Crusnière onderstreept dat het Vlaamse Gewest de toekenning van vergunningen en de controles te licht opneemt. De douanediens ten moeten meer inspecties uitvoeren.

Vincent Van Peteghem vindt dat de douanediens ten waakzamer moeten zijn. Hij begrijpt dat men de resultaten van het gerechtelijk onderzoek wil afwachten, maar dat betekent niet dat de problemen bij de douane niet onder de loep moeten worden genomen.

Volgens **Luk Van Biesen** is het enige mogelijke antwoord dat men moet verzekeren dat zulke producten niet meer kunnen worden uitgevoerd naar landen waar een oorlog woedt.

[Dit is een korte informatieve nieuwsflits over de mondelinge vragen die in plenaire vergadering werden gesteld. Een meer uitgebreide weergave van de interventies van de diverse sprekers vindt men na de plenaire hier: tinyurl.com/y78r6x9a.]